

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av respiratorer til et sykehus. Klagenemnda fant at klagers tilbud skulle vært gitt bedre uttelling enn valgte leverandørs tilbud under tildelingskriteriet "Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier". Klagenemnda fant også at innklagede hadde brutt regelverket ved evalueringen av tilbudenes anskaffelsespris. For øvrig førte klagers anførsler ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 30. oktober 2006 i sak 2005/216 – 12

Klager: Techno Systems AS

Innklaget: Helse Bergen HF

Klagenemndas medlemmer: Inger Roll-Matthiesen, Bjørg Ven, Andreas Wahl

Saken gjelder: Klarhetskravet ved tildelingskriterier. Tilbudsevaluering.

Bakgrunn:

- (1) Helse Bergen HF (heretter kalt innklagede) kunngjorde 18. oktober 2004 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av 23 respiratorer til Haukeland Universitetssykehus. I tillegg ønsket innklagede opsjon på fem respiratorer.
- (2) Fra konkurransegrunnlagets punkt 7 "FUNKSJON- OG YTELSESSPESIFIKASJON" hitsettes:

"7.2 GENERELLE KRAV

Så lenge kontrakten med den leverandør vi velger er gjeldende, må vi kunne få kjøpe oppgraderinger, tilbehør, reservedeler og forbruksutstyr til rabatterte priser som oppgitt i tilbud. [...]

Enhetspriser med volumsrabatter på opsjoner, oppgraderinger, tilbehør festeanordning til eksisterende takøyer på Intensivavd., reservedeler og forbruksutstyr må oppgis i tilbud. Vi skal kunne legge til og trekke fra opsjoner og tilbehør m.m. alt etter hvilke spesielle ønsker de ulike brukeravdelingene har.

[...]

7.3 15 STK AVANSERTE RESPIRATORER/TOPP MODELLER

Vi legger opp til å kjøpe 15 stk store avanserte respiratorer

[...]

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00
Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

7.4 8 STK "ENKLERE" RESPIRATORER

Det er ikke behov for å bruke den mest avanserte respiratoren på alle typer pasienter, så vi tar sikte på å kjøpe inn rundt 8 stk enklere respiratorer for å spare penger. Alternativt kan leverandør tilby en mer "ribbet" utgave [av] toppmodellen.

Respiratorene skal tilfredsstillende følgende krav:

- *Tidalvolum fra 100 millimeter*
- *Må vise de viktigste trykk- og volummodi*
- *Må kunne brukes til ekstern maskeventilering*
- *Minimum 1 times batteritid*
- *Skal kunne gå på bare en drivgass*
- *Norsk språk i brukergrensesnittet må være klart før kontrakt blir undertegnet med valgt leverandør, men ikke under utprøving.*
- *Brukergrensesnittet må være logisk, brukervennlig og lett å sette seg inn i.*
- *Skjermen må bære leselig i sollys*
- *Det er ønskelig med muligheter til å justere alarmer for å unngå unødvendig støy. Beskriv muligheter i tilbud.*
- *Respirator må ha nødvendig lagringskapasitet for alarmer, feilmeldinger m.m.*

[...]"

- (3) Om garanti stod det følgende i konkurransegrunnlagets punkt 5.9:

"Garantitiden er to år regnet fra det tidspunktet partene har signert overtakelsesforretning. [...]"

- (4) Fra konkurransegrunnlagets punkt 5.17 "STØYDEMPING" hitsettes:

"Støynivå for normal operasjon av utstyret skal oppgis. Om den kontinuerlige støyen overstiger 60 dBA, skal anbyder foreslå tiltak for støyreduksjon, eksempelvis innbygging av støyende elementer. [...]"

- (5) Kontrakt skulle tildeles den leverandøren som leverte det økonomisk mest fordelaktige tilbudet basert på følgende vektete tildelingskriterier:

"

- *Levetidskostnad inneholdende bl.a. anskaffelsespris, driftskostnader, servicekostnader, priser på vedlikehold og oppgraderinger av software: 40 %*
- *Brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon: 40 %*
- *Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier: 20 %"*

- (6) Innen tilbudsfristens utløp 10. desember 2004 var det kommet inn tilbud fra seks leverandører. Blant leverandørene var Techno Systems AS (heretter kalt klager) og Dräger Medical (heretter kalt Dräger) som senere ble tildelt kontrakt.

- (7) Som avansert respirator ga klager tilbud på 15 stk Hamilton-Medical modell Galileo, mens som enklere respirator ble det gitt tilbud på 8 stk Hamilton-Medical modell Raphael. Dräger tilbød Evita XL både som avanserte og enklere respiratorer. Alternativt tilbød Dräger respiratorer av typen Evita 4 og Savina.

- (8) Leverandørene ble i brev av 3. juni 2005 meddelt at Dräger var valgt som leverandør. Fra brevet hitsettes:

"Vurdering av den enkelte leverandør med utgangspunkt i vurderings-/tildelingskriteriene:

[...]

Techno Systems med Galileo og Raphael respirator

Under evalueringen har vi lagt hovedvekten på den avanserte respiratoren, Galileo.

Brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon:

Positive moment:

- logiske symboler ved siden av skjermen og tydelig tall og knapper (selv om skjermen er litt liten)*
- bra hendelseslogg*
- enkle ekspirasjonsdeler*
- en del avansert diagnostisk og terapeutisk verktøy, mellom annet god avvenningsmodus, ASV.*
- tilfredsstillende alarmer*

Negative momenter:

- lager mye og irriterende støy, gjelder begge respiratorene. Støyen ble noe redusert med støydemper/lyddemper på ekspirasjonsventil, men er fortsatt forstyrrende. Dette var særlig merkbart om natten. De høyeste lydene er fra baksiden, to klikk pr. pust. Støyen steg også ved stigende minuttvolum.*
- oksygentank (Galileo) som må fylles ved O2-endringer medførte også støy ved hver sugeprosedyre.*
- skjermen er ikke løs. Maskinen blir derfor litt vanskeligere å plassere i søylene selv om dette lar seg gjøre. Skjermen er også litt liten.*
- Flowsensor er plassert pasientnært hvilket er en fordel. Denne sluttet imidlertid å virke dersom det kom fuktighet inn i den ved samtidig bruk av varmfukter. De avleste verdiene på ventilert volum ble da ekstremt høye med alarmer.*
- har ikke touch-skjerm. Det førte til mye skruing på hjulet for å bla seg til rett linje, og man kunne bla seg for langt.*
- pressure-risetime kunne ikke økes mer enn til 0,2 sek., det er lavere enn vi bruker en del nå*
- mangler sugeprogram med postoksygenering (det må aktiveres manuelt O2- og alarmknapp)*
- mangler standby-knapp*
- litt utydelig trendkurve (Galileo)*

Levetidskostnad inneholdende bl.a. anskaffelsespris, driftskostnader, servicekostnader, priser på vedlikehold og oppgraderinger av software:

Anskaffelsespris oppgitt under kap. 8.1 i pristilbud er ca. 10 % lavere enn valgt leverandør. Forbruksmaterialet er forholdsvis dyrt, først og fremst p.g.a. flowsensorene. Etter de beregningene vi har gjort kommer de likevel godt ut prismessig når vi ser på kostnader i utstyrets levetid. På grunn av at de har flere

avgjørende moment som trekker ned på brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon blir de ikke valgt som leverandør.

Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier:

Har tilbudt 5 års garanti. Planlagte aktivitet (PA) er ikke inkludert i garantitiden.

Generelt kan vi si at Techno Systems ikke skiller seg avgjørende ut i forhold til valgt leverandør på disse kriteriene.

[...]

Dräger med Evita xl

Brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon:

Positive moment:

- Evita xl har ingen store eller avgjørende svakheter, som de andre har, og kommer jevnt over godt ut vurdert ut fra de aller fleste kriterier.
- svært fleksibelt skjermbilde; alt kan konfigureres av bruker: modus og innstillinger ved oppstart, samt hvilke kurver, tall og snarveier vi vil ha fremme på skjermen.
- skjermen er avtagbar, stor med god oppløslighet og med touchscreen. Lett å bla i menyen.
- tydelige tall og spesielt tydelige kurver
- svært bra hendelseslogg, viser alle utførte endringer og alle utløste alarmer
- godt sugesprogram med både pre- og postoksyginering + 2 min. sugefase
- alle modus tilgjengelig i NIV
- Evita xl har den høyeste gjennomsnittsscore på evalueringsskjemaene på alt angående brukervennlighet – unntatt alarmlyd.

Negative moment:

- høy lyd på alarmen
- litt tidkrevende testprosedyre (men viser da også tydelig hva som skal testes)
- kanskje litt overlesset med informasjon på skjermen, litt for detaljert.

Levetidskostnad inneholdende bl.a. anskaffelsespris, driftskostnader, servicekostnader, priser på vedlikehold og oppgraderinger av software:

Anskaffelsespris oppgitt under kap. 8.1 i pristilbud er nest lavest. Dräger sitt tilbud ligger ca. 10 % høyere enn Techno Systems sitt tilbud, men oversikten overfor viser at de skårer betydelig bedre når det gjelder brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon.

Leverandørens tekniske bistand, service, leveringstid og garantier:

Dräger skiller seg ikke avgjørende ut på disse kriteriene.

Konklusjon

Dräger har gitt det økonomisk mest fordelaktige tilbud, vurdert på grunnlag av kriterier som oppgitt i konkurransegrunnlaget, og vi har til hensikt å inngå kontrakt med Dräger på leveranse av respiratorer til Helse Bergen HF.”

(9) Klager påklaget avgjørelsen i brev av 13. juni 2005.

- (10) Klagen ble besvart av innklagede i brev av 17. juni 2005. I brevet opplyste innklagede at de ikke fant grunn til å endre tildelingsbeslutningen på bakgrunn av klagen. Som et vedlegg til brevet var det gitt en nærmere begrunnelse for valg av tilbud. Fra den nærmere begrunnelsen hitsettes:

”Vurderings- kriterier/ tildelings- kriterier	<i>Dräger</i>	<i>Techno Systems (forkortet til TS i teksten)</i>
<i>Anskaffelsespris</i>	<i>I begrunnelsen som er sendt ut har vi skrevet følgende:</i> <i>Anskaffelsespris oppgitt under kap. 8.1 i pristilbud er nest lavest. Dräger sitt tilbud ligger ca. 10 % høyere enn Techno Systems sitt tilbud.</i> <i>Ser vi nærmere på hva som ligger inn under totalprisen oppgitt under punkt 8.1, er det en del faktorer som taler til fordel for Dräger når det gjelder innkjøpspris sett i forhold til kvalitet. Skal man få en rettferdig prissammenligning må vi sammenligne modeller på omtrent samme nivå.</i> <i>Det som gjør at totaltilbudet til Dräger ligger litt over Techno Systems (heretter kalt TS) sitt tilbud er at Dräger har tilbudt Evita XL (avansert modell) også under kap. 7.4:8 stk enklere respiratorer. I konkurransegrunnlaget har vi åpnet opp for at man kan tilby en mer ”ribbet” utgave av toppmodellen som en enklere modell. Med ”ribbet” utgave menes at man ikke trenger å levere toppmodellen med alle de funksjonene, egenskapene og funksjonene som under kap. 7.3 avansert modell. Dette fremkommer også av kravspesifikasjonen. Etter vår vurdering har en litt ”ribbet” utgave av Evita XL mye bedre brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon enn den enklere modellen, Raphael, som TS har tilbudt. Evita XL og Raphael er etter vår vurdering ikke sammenlignbare modeller.</i> <i>Sammenligner vi pris på 15 stk avanserte respiratorer, det vil si Evita XL i forhold til Galileo som TS har tilbudt, ligger Dräger 3 % lavere enn TS sitt tilbud.</i> <i>Begrunnelsen for valg av leverandør, som er sendt ut, viser at Evita XL kommer klart bedre ut når det gjelder brukervennlighet, ytelse, egenskaper</i>	<i>Vi viser her til det som står under Dräger</i> <i>TS har skrevet i klagebrevet at de mener de har et klart fortrinn på pris.</i> <i>Når vi sammenligner priser på Medisinsk teknisk utstyr er det viktig at man sammenligner priser på en rettferdig måte. Før vi valgte leverandør sjekket vi grundig hva som er inkludert i prisene oppgitt under kap. 8.1, type modell, hva som må bestilles av opsjoner m.m.</i> <i>Hovedkonklusjonen er at dersom vi sammenligner sammenlignbare modeller kommer faktisk Dräger bedre ut prismessig enn TS. Totalt sett er det lite som skiller de to leverandørene på pris.</i>

	og funksjon. Dette er også utdypet nedenfor. Når vi sammenligner priser må vi også se på om det blir behov for noe ekstra utstyr, programvare/tilleggsfunksjoner, opsjoner m.m. som er nødvendig å inkludere i bestillingen for å oppnå ønsket medisinsk faglig nivå. Vi må også se på om det er ekstra utstyr, funksjoner som inngår i grunnpakken vi kan trekke ut. I konkurransegrunnlaget står det følgende: "Enhetspriser med volumsrabatter på opsjoner, oppgraderinger, tilbehør, festeanordning til eksisterende taksøyler på Intensivavd., reservedeler og forbruksutstyr må oppgis i tilbud. Vi skal kunne legge til og trekke fra opsjoner og tilbehør m.m. alt etter hvilke spesielle ønsker de ulike brukeravdelingene har." Sammenligner vi beregnet pris på det som vi måtte ha bestilt inn av opsjoner (inkl. innbyttepris/oppgradering av eksisterende Evita 4 resp.), tilleggsutstyr m.m. er det lite som skiller de to leverandørene prismessig.	
[...]	[...]	[...]
Tekniske bistand og service	Oppetid er satt til 98 %. Har back up/utlåns- respirator i Oslo som medfører tilfredsstillende responstid dersom en respirator får tekniske problem. Ut fra antall respiratorer vi nå kjøper inn er en oppetid på 98 % godt nok. Vi vil ha såpass mange respiratorer at det kan utføres mindre reparasjoner av Medisinsk teknisk avd. eller leverandør uten at dette vil gå ut over driften.	Oppetid er satt til 100 % fordi de legger opp til å ha back up respirator i Bergen. Dette er positivt, men en oppetid på 98 %, som Dräger tilbyr, er tilfredsstillende. Derfor har ikke dette hatt avgjørende betydning.
Leveringstid	Ca. 7 uker. Ikke avgjørende forskjell i forhold til TS.	6 uker. Ikke avgjørende forskjell i forhold til Dräger.
Garantier	2 år i henhold til konkurransegrunnlaget	5 års garanti. Dette teller selvsagt positivt. Ser vi på de totale levetidskostnadene, som er kommentert ovenfor, er det lite som skiller mellom TS og Dräger."

(11) Kontrakt om kjøp av respiratorer er inngått mellom innklagede og Dräger.

Anførsler:

Klagers anførsler:

(12) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

Ad kriteriet "Brukervennlighet" mv:

- (13) Angivelse av kriterier som "*brukervennlighet*", "*ytelse*", "*egenskaper*" og "*funksjon*" er for vage og upresise til at de sikrer hensynet til forutberegnelighet.
- (14) I tillegg har innklagede under dette kriteriet lagt vekt på forhold det ikke er adgang til å vektlegge, ettersom disse forholdene ikke har vært klart angitt som en del av tildelingskriteriene. Dette gjelder:
- Støyforhold: I henhold til konkurransegrunnlaget var det krav om at den kontinuerlige støyen ikke måtte overstige 60 dBA. Klagers tilbudte respiratorer tilfredsstiller dette kravet. Det kan derfor ikke legges vekt på støyforhold utover dette.
 - Manglende touch-skjerm: Dette fremstår som et svært subjektivt element, og kan under ingen omstendigheter veie tungt. Dersom touch-skjerm var et preferert forhold burde dette klart fremgått.
 - Pressure-risetime: Dersom det var krav om å kunne øke til mer enn 0,2 sekunder, skulle dette vært opplyst i konkurransegrunnlaget.
 - Manglende sugesprogram og standbyknapp: Disse forholdene skulle vært klart opplyst, og kan ikke tillegges vekt når det ikke er gjort.
- (15) Innklagede opplyser i sitt tilsvarende at det er svært vanskelig å lage en detaljert teknisk spesifisering. Likevel har innklagede i sin evaluering utarbeidet en relativt spesifisert liste over forhold som er blitt tillagt vekt, og som følgelig burde vært opplyst i konkurransegrunnlaget.

Ad kriteriet "*Levetidskostnad*":

- (16) I innklagedes opprinnelige begrunnelse av 3. juni 2005 fremgår det at klagers tilbud ligger 10 % lavere i pris enn det valgte tilbud. I den utvidete begrunnelsen av 17. juni 2005 er hovedkonklusjonen endret slik at Dräger kommer prismessig best ut dersom det foretas en sammenligning av tilbudte modeller. Bakgrunnen for dette skal være at Dräger i sitt tilbud om enkel modell har tilbudt en ribbet utgave av sin toppmodell som anses å være bedre enn klagers tilbud på den enklere modellen.
- (17) Vurdering av pris skal foretas helt uavhengig av produktenes egenskaper. Under kriteriet levetidskostnad er det kun pris og kostnadsforhold ved anskaffelsen som er relevant å legge vekt på. Produktenes egenskaper må vurderes under kriteriet brukervennlighet mv. Innklagede har således brutt regelverket ved vurdering av pris.
- (18) I tråd med det som fremgår av innklagedes opprinnelige begrunnelse, må det legges til grunn at klagers tilbud kommer best ut prismessig.

Ad kriteriet "*Tekniske bistand*" mv:

- (19) Klager har tilbudt 5 års garanti mot Drägers 2 år. Det fremgår av innklagedes utvidete begrunnelse at klagers tilbud kommer noe bedre ut enn Dräger dersom sykehuset selv utfører vedlikehold og service. Det fremgår videre av begrunnelsen at sykehuset gjør mye av vedlikehold og service selv, og at det vil de fortsette med også i fremtiden.
- (20) Det må etter dette legges til grunn at klagers tilbud kommer best ut på dette kriteriet, selv om det skulle dreie seg om små marginer i forhold til Drägers tilbud.

- (21) Etter dette må det da legges til grunn at klager kommer best ut i forhold til kriteriene levetidskostnader mv og teknisk bistand mv, som til sammen skal vektes 60 %, mens Drägers tilbud er vurdert å komme best ut i forhold til brukervennlighet mv som er vektet 40 %. Klagers tilbud må etter dette anses som det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, og innklagede har således brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 10-2 (1) ved at tildelingen ikke er skjedd på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.

Innklagedes anførsler:

- (22) Innklagede bestrider å ha brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

Ad kriteriet "Brukervennlighet" mv:

- (23) Innklagede er helt uenig med klager i at forutberegnelighet ikke er ivarettatt og at kriteriene har en vag og upresis utforming. Når innklagede har oppgitt kriterier som brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon, bør det være en selvfølge at alle forhold knyttet til dette ikke kan detaljspesifiseres. Innklagede ønsket for eksempel ikke å oppgi nøyaktig hvor stor skjermen skulle være, om skjermen skulle være avtakbar, størrelse og utforming av tall og kurver osv. Hadde innklagede gjort dette hadde vi risikert å utelukke mange aktuelle leverandører. Innklagede har i stedet valgt å teste ut hvordan det tilbudte utstyret fungerer i praksis.

- (24) Når det gjelder de forhold som er kommentert nærmere i klagen vil innklagede bemerke:

- Støyforhold: Krav til støydemping oppgitt under kapittel 5.17 i konkurransegrunnlaget er minimumskrav. Overskrider den kontinuerlige støyen 60 dBA, skal tilbyder foreslå tiltak for støyreduksjon. Ut over dette er innklagede av den oppfatning at forstyrrende støy som utstyr avgir, er en egenskap som kan tillegges vekt.
- Manglende touch-skjerm: Dette er en negativ side ved respiratorene som klager tilbyr. Brukerne har erfart at ved å skru på hjulet som blir brukt til innstillinger med mer, kan de bli seg for langt i menyen. Dette vil, spesielt i kritiske situasjoner, være negativt. Innklagede mener derfor at dette må kunne tillegges vekt.
- Pressure-ristime: Det svært vanskelig å detaljspesifisere alle krav. Medisinsk faglig sett gir en pressure-ristime på 0,2 sekunder svært liten endringsmulighet.
- Manglende sugesprogram og standbyknapp: Dette er klart innenfor de funksjoner/egenskaper innklagede kan vektlegge.

Ad kriteriet "Levetidskostnad":

- (25) Når det gjelder forskjellen i anskaffelsespris som er oppgitt i totaltilbudet, ligger klager ca 10 % lavere i pris enn Dräger. I den begrunnelsen som ble sendt ut 3. juni 2005 gikk innklagede ikke i detalj når det gjelder priser på alternative modeller og om produktene som tilbys er direkte sammenlignbare med mer. I den utvidete begrunnelsen har innklagede mer detaljert forklart forskjeller i levetidskostnader inkl. anskaffelsespris med mer. Konklusjonen er at det er små forskjeller i pris dersom vi sammenligner sammenlignbare produkt.
- (26) Vurdering av pris skal ikke foretas helt uavhengig av produktenes egenskaper. Poenget med vektingen som er satt opp er nettopp å se pris i forhold til egenskaper, funksjoner med mer hos produktet.

Ad kriteriet "*Tekniske bistand*" mv:

- (27) Isolert sett er det en fordel med 5 års garanti. Men dette må ses i forhold til beregnede servicekostnader etter at garantitiden er ute og kostnader til forbruksutstyr.
- (28) Det har ikke vært noe avgjørende skille når det gjelder leverandørenes tekniske bistand, service, leveringstid og garantier.

Klagenemndas vurdering:

- (29) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsens verdi er over EØS-terskelverdien, og anskaffelsen følger derfor forskrift om offentlige anskaffelser del I og II, jf forskriftens § 2-1, jf § 2-2 (1).

Tildelingskriteriet "brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon"

- (30) Av kravene til forutberegnlighet, likebehandling og gjennomsiktighet i lov om offentlige anskaffelser § 5 følger det at tildelingskriteriene må være klart utformet, slik at alle rimelig aktsomme leverandører vil forstå kriteriene på samme måte. Dette er blant annet slått fast i klagenemndas avgjørelse i sak 2006/65, jf premiss (36).
- (31) Spørsmålet er her om tildelingskriteriet brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon er klart nok utformet til å tilfredsstille lovens krav.
- (32) Klagenemnda kan ikke se at det i foreliggende tilfelle er uklart hva som ligger i brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon. Etter klagenemndas oppfatning vil en naturlig forståelse av disse kriteriene, slik de her står sammen, være å se hen til respiratorenes funksjonsmessige egenskaper og brukervennlighet. Det er nettopp dette innklagede har gjort. Både støyforhold, manglende touch-skjerm, sugesprogram og standbyknapp sier noe om respiratorenes brukervennlighet og funksjonsmessige egenskaper. Klagenemnda kan derfor heller ikke se at innklagede ved evalueringen har lagt vekt på forhold som ikke er omfattet av en naturlig forståelse av kriteriet.

Tilbudsevalueringen

- (33) Ved tilbudsevalueringen har oppdragsgiver et skjønn som bare i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klagenemnda kan imidlertid prøve om evalueringen er i samsvar med de grunnleggende kravene til forutberegnlighet, gjennomsiktighet og likebehandling.
- (34) Tildelingskriteriene skal skjønnsmessig evalueres og graderes, og ikke bare benyttes som minstekrav. Det følger imidlertid av klagenemndas praksis at oppdragsgiver ikke er nødt til å premiere enhver forskjell mellom tilbudene dersom forskjellen ikke representerer noen verdi for oppdragsgiver, jf blant annet sak 2006/14 premiss (31).
- (35) Når det gjelder tildelingskriteriet "*Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier*" har innklagede lagt til grunn at verken klager eller Dräger skiller seg avgjørende ut. Innklagedes etterfølgende begrunnelse viser at klagers oppetid og leveringstid er noe bedre enn Drägers. Under henvisning til at forskjellene ikke representerer noen verdi for innklagede, er klagers tilbud imidlertid ikke gitt bedre uttelling enn Drägers tilbud på teknisk bistand, service og leveringstid. Klagenemnda finner ikke grunn til å overprøve innklagedes vurderingen på dette punktet.

- (36) Også når det gjelder garantier er klagers tilbud bedre enn Drägers, ettersom klager tilbyr fem års garanti mot Drägers to års garanti. Innklagede har sagt at klagers fem års garanti teller positivt, men sett hen til totale levetidskostnader slår innklagede fast at det likevel er lite som skiller de to også på dette punktet. Til dette vil klagenemnda bemerke at levetidskostnader er et eget tildelingskriterium. Levetidskostnader skal således ikke vurderes på nytt under kriteriet "... *garantier*". Etter klagenemndas oppfatning vil tre års ekstra garanti representere en verdi for innklagede, slik at klagers tilbud skulle fått bedre uttelling enn Drägers tilbud på dette punktet. I konkurransegrunnlaget har innklagede riktignok opplyst at garantitiden skal være to år, men når garantier i tillegg er benyttet som tildelingskriterium, må det bety at garanti utover to år skal telle positivt. Klagenemnda finner etter dette at innklagede har brutt forskriftens § 10-2 ved at klagers tilbud ikke har fått bedre uttelling enn Drägers på tildelingskriteriet "*Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier*".
- (37) Vedrørende anskaffelsespris påpekte innklagede i den etterfølgende begrunnelsen at Drägers enklere respirator hadde mye bedre brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon enn klagers enklere respirator. For å gjøre klagers enklere respirator sammenlignbar med den enklere respirator Dräger tilbød som hovedprodukt, oppfatter klagenemnda at innklagede har plusset på ekstra utstyr, programvare/tilleggsfunksjoner og opsjoner for å "*oppnå ønsket medisinsk faglig nivå*" for klagers enklere respirator. Etter klagenemndas oppfatning er dette i realiteten en utvidelse av minstekravene som var stilt i konkurransegrunnlaget. Når klagers tilbudte respirator oppfylte de minstekrav som var oppgitt i konkurransegrunnlagets punkt 7.4, kunne ikke innklagede stille ytterligere krav til respiratoren under tilbudsevalueringen. Innklagede har vist til at det i konkurransegrunnlaget var sagt at innklagede "*skal kunne legge til og trekke fra opsjoner og tilbehør m.m. alt etter hvilke spesielle ønsker de ulike brukeravdelingene har*". Etter klagenemndas oppfatning tilfredsstiller konkurransegrunnlaget på dette punktet ikke kravet til forutberegnelighet i lovens § 5, ettersom formuleringen gjør det vanskelig for leverandørene å vite hvilke krav respiratorene egentlig skulle oppfylle.
- (38) Klagenemnda vil videre påpeke at det at Drägers enklere respirator etter innklagedes oppfatning hadde mye bedre brukervennlighet, ytelse, egenskaper og funksjon enn klagers enklere respirator, er forhold innklagede ikke hadde anledning til å se hen til under vurderingen av tilbudenens pris.
- (39) Klagenemnda finner etter dette at innklagede har brutt forskriftens § 10-2 og kravet til forutberegnelighet i lovens § 5 ved evalueringen av tilbudenens anskaffelsespris.
- (40) Ettersom innklagede ikke kunne stille strengere krav til klagers respirator under tilbudsevalueringen enn det som fulgte av minstekravene i konkurransegrunnlagets punkt 7.4, må det legges til grunn at klagers anskaffelsespris er 10 % lavere enn Drägers, slik innklagede opplyste i sin første begrunnelse. Det er således feil når innklagede har konkludert med at det er lite som skiller klager og Dräger når det gjelder totale levetidskostnader. Klagers tilbud skulle etter dette fått bedre uttelling enn Drägers tilbud på kriteriet "*Levetidskostnad ...*".

- (41) Ved vurderingen av hvilket tilbud som skulle velges, måtte innklagede først vurdere hvordan hvert tilbud skulle vurderes i forhold til hvert av de tre tildelingskriteriene, for deretter å beregne den relative vektlegging av hvert tildelingskriterium basert på den prosentvise fordeling som var angitt i konkurransegrunnlaget. Førstnevnte vurdering har ikke klagenemnda tilstrekkelig opplysninger til å ta stilling til, og klagenemnda har derfor heller ikke grunnlag for å ta stilling til om klagers tilbud skulle vært valgt.

Konklusjon:

Helse Bergen HF har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 10-2 ved at klagers tilbud ikke har fått bedre uttelling enn valgte leverandør på kriteriet "*Leverandørens tekniske bistand, service og leveringstid og garantier*".

Helse Bergen HF har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 10-2 og kravet til forutberegnelighet i lov om offentlige anskaffelser § 5 ved evaluering av tilbudenes anskaffelsespris.

For øvrig har klagers anførsler ikke ført frem.

For klagenemnda,
30. oktober 2006

Andreas Wahl

